

ESI

RFoD

Folkmusikarrangörernas verksamhetsvillkor

Studie baserad på ansökningar
till Kulturrådet 1990 – 2003

Dan Olsson och Åsa Kindblom

Redigerad version
2004-09-01

Studie baserad på ansökningar till Kulturrådet 1990 – 2003

Syfte

Den här delstudien om folkmusikarrangörer ingår i en större undersökning vars syfte är att undersöka yrkesverksamheten inom folkmusik- och folkdansområdet. Delstudien syftar till att beskriva folkmusikarrangörernas roll i sammanhanget.

Metod

Som underlag för studien har arrangörsföreningars bidragsansökningar till Kulturrådet använts. I ansökningshandlingarna finns mycket information om föreningarnas verksamhet eftersom de innehåller uppgifter om både genomförd och planerad verksamhet.. I dem redovisas antalet genomförda och planerade arrangemang och här finns en detaljerad redogörelse för verksamhetens intäkter i form av olika bidrag, biljettintäkter mm samt kostnader för artistgager, lokaler, marknadsföring etc. Ansökningarna ger även en bild av vilka enskilda artister och grupper som engageras, vilka gagenivåer som tillämpas samt uppgifter ang publik, biljettpriser, lokaler mm.

Urval, avgränsningar

Föreningar som ingår i studien

I studien ingår samtliga arrangörsföreningar med folkmusikinriktning som erhållit statligt arrangörsstöd under fyra utvalda år. Flera av dem genomför arrangemang både med professionella artister och arrangemang med lokala amatörer och inte sällan blandas båda kategorierna i ett och samma evenemang. Utöver kontinuerlig arrangörsverksamhet genomför flera av dem också mindre eller större festivaler som t ex Urkultfestivalen, Korröfestivalen, Rallarfesten, Bergshamra för alla, Torshälla dansar och spelar och Umeå Folkmusikfestival.

Folkmusikarrangörer utanför studien

- Gränsöverskridande arrangörer som Musikens Hus i Göteborg, Föreningen Kulturmejeriet i Lund och Kulturföreningen Roxy i Visby har ett brett musikutbud, där folkmusik endast utgör en mindre del. De erhåller arrangörsstöd, men har inte tagits med i studien på annat sätt än att antalet genomförda folkmusikarrangemang har noterats om de särredovisats.
- Jazzföreningar som t ex Village, Västerås genomför en hel del folkmusikarrangemang, men ingår inte heller i studien.
- Arrangörer av festivaler, stämmor och liknande arrangemang utanför arrangörsbidragets ram t ex Falun Folkmusikfestival, Ransäterstämman, Bingsjöstämman och Hovrastämman har inte studerats, men de bidrar definitivt till att öka yrkesverksamheten hos folkmusiker.
- Arrangörer typ folkdansgillan med i huvudsak intern, ideell eller amatörkulturell verksamhet ingår inte heller, men dessa arrangemang har ändå stor betydelse för yrkesverksamheten i form av pedagogiska uppdrag.

Fyra faktorer – fyra år

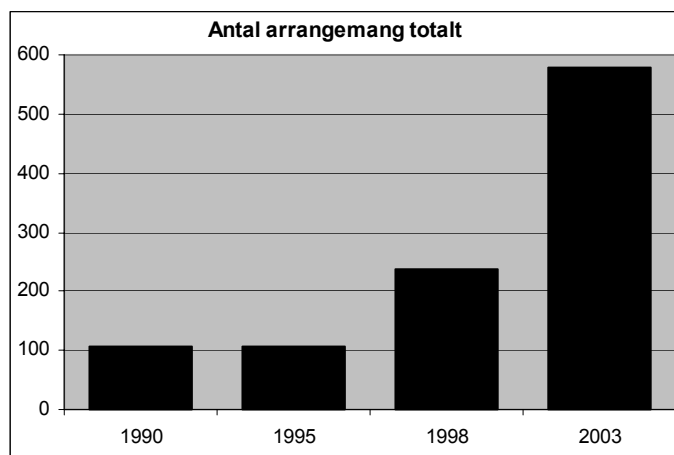
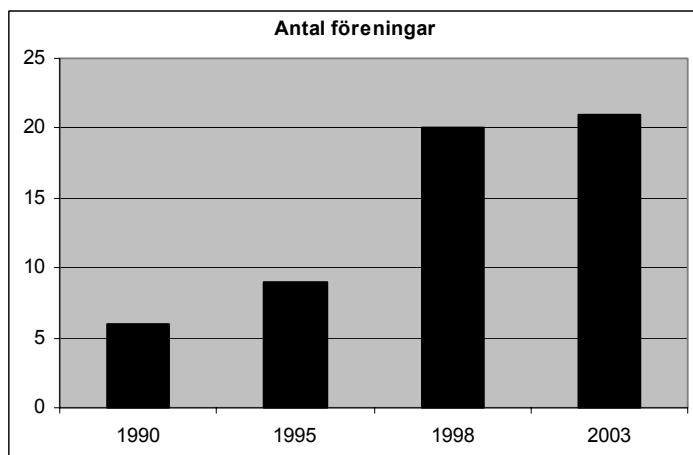
Vi har valt att studera följande fyra faktorer och jämföra dem över fyra år 1990, 1995, 1998 och 2003..

1. Antalet arrangörsföreningar
2. Antalet arrangemang
3. Gagenivåer
4. Offentligt stöd, statligt och kommunal/regionalt/studieförbund.

Resultat

Antalet arrangörer och arrangemang 1990 - 2003

Sammanlagt har 32 föreningar ingått i studien.

1. Folkmusikarrangörer och arrangemang 1990-91

Antalet folkmusikarrangörer är 6 under Folkmusik & Dansåret 1990 och sammanlagt genomfördes 107 arrangemang. Folkmusik kaféet Allégården och Umeå Folkmusikförening toppar statistiken. Orsaken till Umeås höga siffror beror dock på att de har räknat in samtliga konserter under sin folkmusikfestival. Det framgår dock inte i ansökan exakt hur många som ingått i festivalen.

2. Folkmusikarrangörer och arrangemang 1995-96

Antalet arrangörer har utökats med 3 och är nu 9. Siffrorna visar inte på några dramatiska förändringar sedan 1990-91. Sammanlagt har 106 arrangemang genomförts. Vissa föreningar har ökat sitt utbud något; andra har minskat. De flesta planerade heller inte någon expansion av verksamheten 1996 förutom nykomlingen Malmö folkmusikförening som skilde sig från mängden med sin kraftiga ökning. Orsakerna till detta framgår inte tydligt, men flera uppger att ekonomin är ansträngd. En viss ökning av utbudet är dock märkbar. Orsaken till att detta inte framgår av siffrorna (106 evenemang under 1995; 116 planerade för 1996) är att Umeå nu räknar sin folkmusikfestival som *ett* evenemang.

3. Folkmusikarrangörer och arrangemang 1998-99

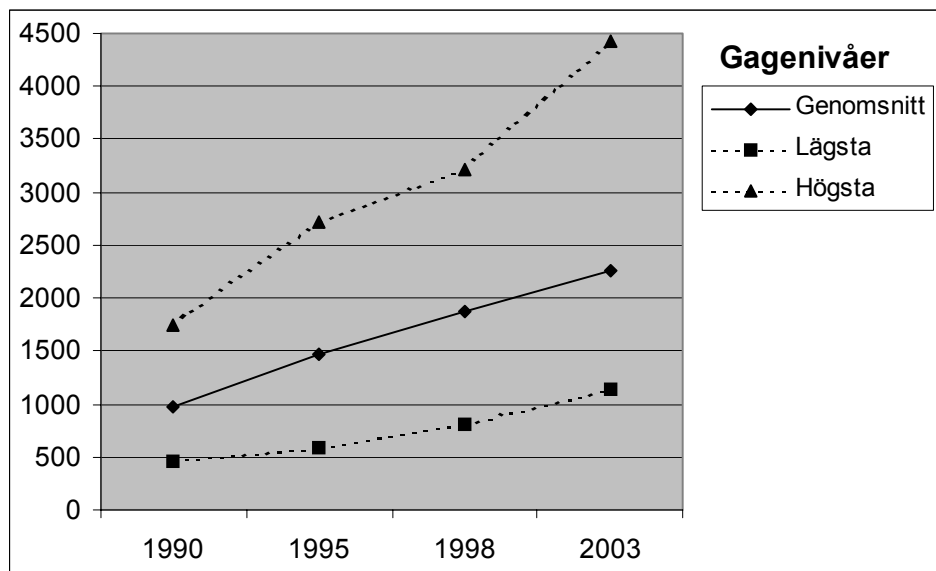
Nu har det hänt saker. Vi hittar 20 arrangörer – 11 fler än 1995. Antalet föreningar som beviljats statligt arrangörsstöd har alltså mer än fördubblats. Det här leder också till en betydande ökning av offentliga arrangemang; sammanlagt 269, en ökning med 163. En del av ökningen består i att Föreningen Valshuset den här gången räknat in Korröfestivalens samtliga konsertarrangemang. För 1999 planeras sammanlagt 308 evenemang. Omfattningen på verksamheten hos de föreningar som varit med sedan 1990 visar dock, med något undantag, inte på någon större ökning. Tre Mix Musikcafé blandar svenskt och invandrat och bland ansökningarna finns åtminstone fyra ansökningar från arrangörer med inriktning på invandrad musik.

4. Folkmusikarrangörer och arrangemang 2003-04

Nu har 21 folkmusikarrangörer fått statligt arrangörsstöd. En marginell ökning av antalet arrangörer alltså, men en kraftig ökning av antalet arrangemang till 554, mer än dubbelt så många som 1998. Många arrangörer genomför också festivalliknade arrangemang med flera konsertdagar, men även de mindre arrangemangen har ökat kraftigt och antalet arrangemang med världsmusik ökar. Stora nya arrangörer med permanenta professionella scener som RFoD/Stallet i Stockholm och Mix Musik/Jeriko i Malmö står för en stor del av

ökningen. Många föreningar i den här kategorin som har arrangörstöd har försvunnit. En del har valt att inte söka pengar, t ex Dans & och Folkton, Uppsala Folkmusikförening, Skövde Folkmusik. Andra har upphört som förening t ex Omåttlig Dans. Av de 6 föreningar som var med 1990 är fortfarande 5 kvar i systemet 2003. Dessa är Folkmusikföreningen Felan i Örebro, Folkmusik i Linköping, Folkmusikféet Allégården Göteborg, Folkmusikföreningen i Jönköping och Umeå Folkmusikförening.

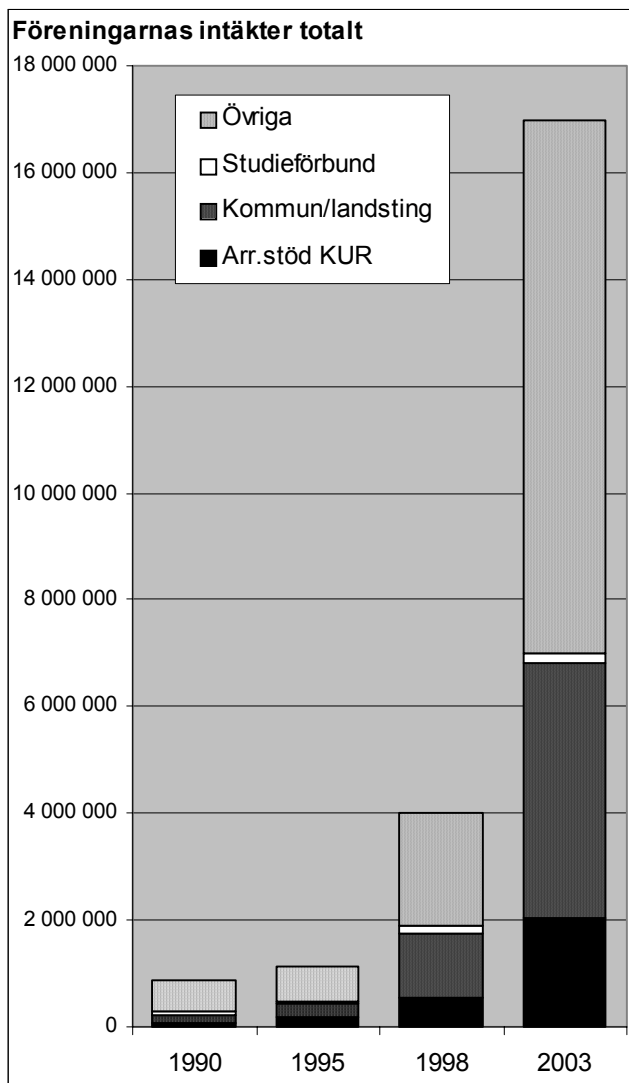
Artistgager

	1990	1995	1998	2003	Ökning perioden
Genomsnittsgage	973 kr	1470 kr	1880 kr	2252 kr	+ 1279 kr = ca 132 %
Lägsta gage	460 kr	595 kr	813 kr	1141 kr	+ 681 kr = ca 148%
Högsta gage	1751 kr	2725 kr	3212 kr	4420 kr.	+ 2669 kr = ca 152%

Vi har tagit fram genomsnittssummor beräknat på samtliga gager. 1990 ligger genomsnittsgaget under 1000 kr. Högsta gage överstiger aldrig 3000 kr. Summorna ökar under åren och arbetar sig uppåt. För år 2003 är högsta normalgage ca 6000 kr, men man hittar även toppgager på 20-25000 vid utländska gästspel. Dessa har inte tagits med i beräkningen av snittvärdet. Snittgaget har under perioden ökat med ca 130% och både högsta och lägsta gage har ökat med ca 150%. Som jämförelse har konsumentprisindex under perioden ökat med 39%.

Finansiering

Vi har också tittat på hur arrangörsföreningarna finansierar sin verksamhet. Omsättningen ökar dramatiskt framför allt mellan åren 1998 och 2003. Totalt har omsättningen ökat från 861 153 kr till 17 022 173 kr år 2003 dvs nästan 2000 %.

Totala intäkter

1990	861 153 kr
1995	1 135 883 kr
1998	4 021 825 kr
2003	17 022 173 kr

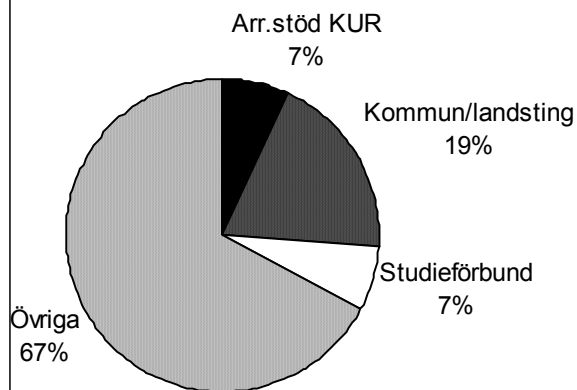
Det offentliga stödet

Sammanlagt		% av tot int
1990	281 794 kr	33%
1995	473 944 kr	42%
1998	1 887 230 kr	47%
2003	6 991 530 kr	41%

Arr.stöd KUR		% av tot int	Kommun/landsting	% av tot int
1990	60 000 kr	7%	165 194 kr	19%
1995	165 000 kr	15%	283 617 kr	25%
1998	560 000 kr	14%	1 194 530 kr	30%
2003	2 035 000 kr	12%	4 772 881 kr	28%

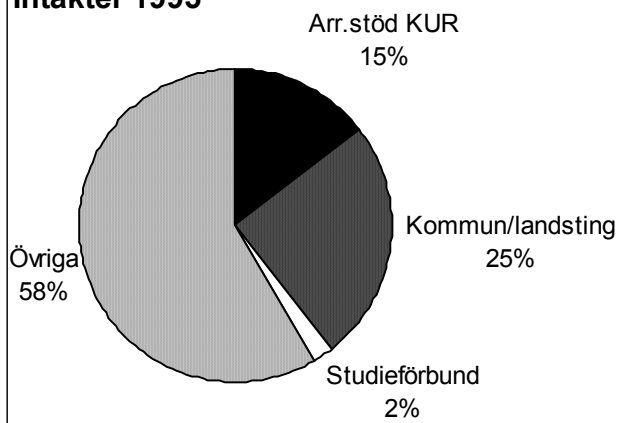
Studieförbund		% av tot int
1990	56 600 kr	7%
1995	25 327 kr	2%
1998	132 700 kr	3%
2003	183 649 kr	1%

Intäkter 1990

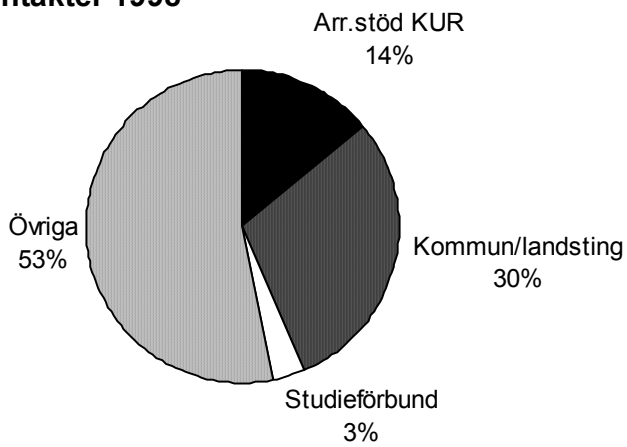

Intäkternas fördelning 1990 - 2003

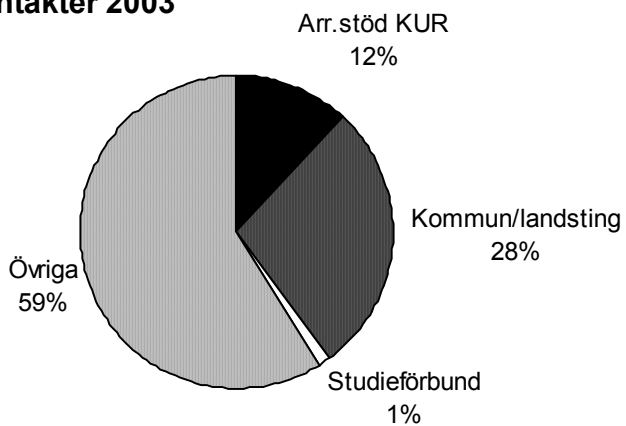
Intäkter 1995

Intäkter 1998

Intäkter 2003

Sammanfattning

1. Antalet arrangörsföreningar - åren 1990-2003

Antalet arrangörer har ökat märkbart under 90-talet. Det är mer än en 3-dubbling av antalet arrangörer under perioden fram t o m 1998, dvs en ökning med 350 %. Ökningen berodde säkert på att arrangörsanslaget fördubblades under senare delen av 90-talet. Det var många föreningar som inte fick komma in i systemet tidigare. Mellan 1998 och 2003 är däremot antalet arrangörer nästan oförändrat. Vissa arrangörer har fallit ur systemet och nya har kommit till. Det är bara 5 föreningar som är med i alla de undersökta åren, ytterligare 2 föreningar har hängt med sedan 1995 och 11 sedan 1998.

2. Antalet arrangemang – åren 1990-2003

Totalt sker en 5-dubbling av antalet arrangemang per år under hela perioden dvs en ökning med 519 %. Den stora ökningen kom först på allvar i samband med den stora ökningen av antalet arrangörsföreningar 1998 och den fortsatt stora ökningen av antalet arrangemang 2003 beror huvudsakligen på några stora nya arrangörer inom folk- och världsmusik. Övriga ”äldre” arrangörer har ökat antalet arrangemang mera marginellt, med undantag för Folkmusik i Linköping som ökat under 2003. Några föreningar t ex Malmö Folkmusikförening har istället minskat något.

3. Gagenivåer - åren 1990-2003

Gagerna låg till en början mycket lågt, men har höjts till mer acceptabla nivåer under perioden. Gagerna har mer än fördubblats under perioden, speciellt de lägsta och de högsta gagerna. Snittgagerna har höjts något mindre.

4. Finansiering

Vi har undersökt hur stor del av intäkterna som består av offentlig finansiering dvs statligt arrangörstöd, bidrag från kommun och landsting samt stöd från studieförbund. Det totala offentliga stödet har ökat rejält under perioden, från knappt 300 000 kr till närmare 7 miljoner 2003. Andelen av totala intäkter har först ökat under 90-talet för att sedan minska igen år 2003. Det lokala stödet är ju en förutsättning för statligt arrangörstöd. Det har också ökat under perioden men andelen minskade år 2003. Studieförbundens ekonomiska inblandning verkar vara minimal. Från att ha varit 7% av totala intäkterna 1990 utgör den endast 1% år 2003.

Kommentarer

Frågan är nu i vilken mån svaren speglar ökade möjligheter att försörja sig som folkmusiker och därigenom en ökad professionalitet inom genren. Vi anser att man kan peka på vissa tendenser utifrån materialet, men inte komma med alltför säkra slutsatser. Tillsammans med andra delstudier utifrån enkäten och intervjuerna kan den här studien bidra till att ge en helhetsbild.

Arrangörsföreningarnas betydelse för artisterna

Frågan är hur viktiga arrangörsföreningarna har varit för de artister som försöker leva på sitt musicerande. Även om arrangörsverksamheten var ganska begränsad med låga gager 1990 betydde den ändå en hel del för utövande folkmusiker. Idag har arrangörsföreningarna en mycket viktig funktion, eftersom de, genom det höjda arrangörstödet dels blivit fler, dels har mer pengar att arrangera för.

*”Tidigare var vi beroende av danshusen för att klara oss ekonomiskt, nu kan jag klara mig utan dem”
Ale Möller någon gång 1993-94*

Invandrad musik

En tydlig skillnad hittar vi i frågan om invandrad musik. 1990 är den näst intill obefintlig, men bland ansökningarna till verksamhetsåret 1998 fanns fyra arrangörsföreningar för invandrad musik med. Dessutom tre föreningar med inriktning på Mix Musik, som blandar svenskt och invandrat. År 2003 finns flera stora arrangörsföreningar både med blandat utbud och ren inriktning på världsmusik.

Felkällor

Det finns vissa felkällor när det gäller siffrorna i ansökningsmaterialet. En del föreningar specificerar olika typer av arrangemang t ex lokala spelträffar och konserter, andra inte. Materialet är inte heller riktigt konsekvent hanterat genom åren. Vissa år har t ex lokala spelträffar räknats bort, vissa år är alla som redovisats med. Antalet arrangemang kan också variera pga att en festivals alla olika konserter räknats in av vissa arrangörer medan andra räknar en festival som 1 arrangemang. Vissa fel kan också finnas i gagebeloppen. Vissa föreningars angivna belopp är så ojämna att man kan tro att de är inkl sociala avgifter, men detta har inte kollats upp.

Publik

Det finns ingen statistik angående publik i studien. Det borde kanske kompletteras. Snittpublik 2003 rör sig om drygt 100 personer per arrangemang.